

Cicle de conferències

La identitat des de l'absència: l'alteritat imaginada i la construcció d'una nació

Organitzat per l'Institut d'Estudis Nahmànides (Patronat Call de Girona) i la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani (UdG)

Dijous, 16 de març de 2017

Dolors Bramon: *Les identitats culturals i religioses a la Corona catalanoaragonesa, segles XII a XV*

Resum

A la Corona catalanoaragonesa hi havia jueus i musulmans que es distingien pel fet de posseir un credo diferent del de la societat que estava en el poder. El fet religiós fou decisiu per a l'establiment d'identitats religioses i, de retruc, culturals. Aquestes fronteres no desaparegueren quan els batejos forçosos portaren al canvi de credo dels considerats dissidents. Això era així perquè tant el judaisme com l'islam deixaren en els seus fidels una empremta indeleble que persistiria d'una manera més o menys explícita –però real– fins molt temps després que aquests grups abandonessin la seva religió anterior mitjançant la conversió. Aquesta xerrada tracta de les visions que els individus de cada grup social tenien respecte dels que pertanyien als altres dos col·lectius. S'aprecia una asincronia en el tracte d'uns i altres per part de les autoritats, tant civils com eclesiàstiques, i del poble i es conclou que, més que parlar de convivència o de coexistència, cal parlar de l'aprofitament de cada conjuntura segons la conveniència del col·lectiu dominant.

M. Dolors Bramon Planas és doctora en Filosofia i Lletres, secció de Filologia Semítica (1984) i en Història Medieval (1998) per la Universitat de Barcelona i professora d'aquesta universitat i de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona. Ha fet recerca i ha publicat sobre diversos àmbits: en història política i social ha investigat les minories religioses a la Corona catalanoaragonesa, és a dir, sobre mudèjars, jueus i els seus respectius conversos, i sobre el passat andalusí en terres avui catalanes, mitjançant la traducció i la interpretació de les cròniques àrabs que s'hi refereixen. En història de la ciència, ha treballat el món dels geògrafs i de la geografia àrab. En llengua, ha estudiat els arabismes a les llengües hispàniques i més especialment a la llengua i onomàstica catalanes. Sobre l'islam, s'ha ocupat de la seva teologia, història i societat, en especial de l'estatus de les dones musulmanes.

Propera conferència del cicle:

Què vol dir «ser d'aquí», «ser d'un lloc»? L'espai comú, a càrrec de Xavier Antich (Universitat de Girona)

Dijous 20 d'abril, a les 19 h